

ÚVODNÍK

Malacky žijú športom

Uvedomili ste si niekedy, že Malacky sa prakticky hemžia mladými športovcami? Každé dva týždne naplníme obsahom dve športové strany Malackého hlasu a väčšinou sa do tohto priestoru nezmesť všetko, čo by si zaslúžilo pozornosť. V Malackách šport doslova prekvitá a mládežníci sa mu cielavedomo venujú. V tejto dobe, kedy sa čoraz viac hovorí o zlej psychickej kondícii mladých, je tento fakt veľmi pozitívny. Samozrejme, že najväčšie pozitíva má pre ich samotné psychické i fyzické zdravie. A príjemným faktom je aj to, že športovci sa stávajú vzorom pre spolužiakov a kamarátov. Úprimne sa tešíme, že športovcov v našom meste stále pribúda.

Aj tento raz prišla po uzávierke novín krásna správa: mladučká Malačianka Natália Ružová (16) získala historickú zlatú medailu na majstrovstvách Európy v MMA. Tejto téme sa budeme venovať v ďalšom čísle. Naše stolné tenistky (ženy) uplynulý víkend zažili historický úspech. Stali sa vicemajsterkami Slovenska. Tému sa venujeme na strane 12.

Podpora športu bola celoživotným poslaním pána učiteľa Antona Puteka, ktorý nás v uplynulých dňoch opustil v požehnanom veku 89 rokov. Stál pri zakladaní hádzanej v Malackách, trénoval mládež, mužov aj ženy. Jeho odchovanci pôsobili vo federálnej lige, v reprezentácii aj v zahraničných ligách. Založil Beh oslobodenia a Športové hry malackej mládeže... Na facebookovom profile malacky.sk pod príspevkom o jeho odchode zanechal množstvo z vás spomienkový komentár. Aj to svedčí o tom, že tu zanechal výraznú stopu, bol dobrým človekom a ľudia ho mali radi. Spomienkový archívny text o živote Antona Puteka nájdete na strane 9.

Nemalým športovým úspechom pre mesto je aj budovanie nového parkúrového ihriska v lokalite Domky, ktoré podporilo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie sumou 50-tisíc eur. Parkúristi tvoria tichú komunitu, ktorá na cvičenie využíva vlastné telo a distancujú sa od vandalizmu. Spoznať tento šport môžete už najbližšiu sobotu 13. apríla. V Zámockom parku sa koná 2. kolo Slovenského pohára v parkúre. Informácie nájdete na strane 11.

N. Jánošová

Na Mierovom námestí vyrastie prvá mestská lúka

Menej prachu, znížovanie teploty, zadržiavanie vlhkosti priamo na mieste a mestské lúky ako prirodzený domov pre rastliny a opelovače – toto a ešte viac prináša projekt Malacky – mesto priateľské k opelovačom. Rozbieha ho samospráva v spolupráci so spoločnosťami IKEA Industry a IKEA Components spolu s ďalšími partnermi.

Bez opelovačov by sme nemali ovocie, zeleninu, med, korenie ani olej. Opelovače, okrem iných včely a motýle, sú nevyhnutné pre náš život. Základnou myšlienkou projektu je preto vytvorenie tzv. bio-koridorov – lúčnych porastov, ktoré zabezpečia dostatok potravy pre opelovače v mestskom prostredí.

„Po dôkladnej analýze zabezpečí mesto na vybraných plochách citlivé kosenie či úpravu pôdy. Ďalšie plochy budú dopĺňané prirodzeným spôsobom (samovýsevom z už existujúcich rastlín), prípadne sa z nich odstráni aktuálna vegetácia a uro-

bí sa nový výsev. Súčasťou projektu budú aj hmyzie hotely, informačné tabule a vzdelávacie prednášky pre žiakov,“ vysvetľuje referent životného prostredia Mestského úradu Malacky Kamil Ftáčnik.

Doplňa ho líderka pre udržateľnosť zo spoločnosti IKEA Industry Annamarie Velič: „Našou víziou je postupne pridávať k naplánovaným piatim hektárom ďalšie plochy.“

Až tri štvrtiny úrody plodín závisí od opelovačov, avšak až pri 25 % z nich evidujeme ich úbytok. U nás existuje viac ako 600 druhov včiel a 400 druhov peštic – významných opelovačov, ktorých larvy sa živia napríklad voškami. „Väčšina ľudí si pri slove opelovače predstaví pravdepodobne včelu medonosnú. Viaceré vedecké štúdie ale ukazujú, že práve včela medonosná nie je efektívny opelovač. Jej prínos pre človeka vo forme najrozličnejších včelích pro-

Pokračovanie na strane 4

Máte obavy z alergií? Bodnutia? Kliešťov? Nemusíte mať!

Odpovede nájdete na www.malacky.sk/opelovace

MCK Malacky – Múzeum Michala Tillnera vás pozýva na prednášku z cyklu Stretnutie s históriou

23. 4. 2024 o 18.00 h

DEMOGRAFICKÝ OBRAZ MESTA MALACKY

minulosť
prítomnosť
možná budúcnosť

Doc. RNDr. Branislav Šprocha, PhD. prednáška s historickou tematikou

Spoločenský dom MCK Mierové námestie 10, Malacky

www.muzeummalacky.sk

Budeme mať parkúrové ihrisko

str. 3

Jarný zber objemného odpadu

str. 6

Ako sa pohybovať po cyklotrasách?

str. 7

Enigmú z Malaciek vystavujú v Brne

str. 8

Spomínáme na p. učiteľa A. Puteka

str. 9

Historické striebro zo stolného tenisu

str. 12

Slovenská advokátska komora bude
pri príležitosti Dňa advokácie poskytovať
v 18 mestách po celom Slovensku

BEZPLATNÉ PRÁVNE PORADENSTVO PRE OBČANOV

Záujemcovia o právnu radu môžu kontaktovať SAK na
chladekova@sak.sk alebo +421 2 204 227 44

24.04.2024

09:00 – 14:00

MALACKY
Mestský úrad
Bernolákova 1A

Profesionálna a bezplatná právna pomoc bude dostupná pre každého.

79. výročie oslobodenia

V piatok 5. apríla uplynulo 79 rokov od oslobodenia Malaciek. Primátor mesta Juraj Říha pri tejto príležitosti položil veniec k pamätníku na Kláštornej námestí. Výročie sme si pripomenuli s pokorou voči osloboditeľom, ale zároveň nezabúdame na historické súvislosti: z osloboditeľov sa stali okupanti.

Nástupníčka krajina osloboditeľského Sovietskeho zväzu – Rusko v roku 2022 na padla Ukrajinu a doteraz v našom susednom štáte vedie vojnu. Rusi a Ukrajinci spolu s ďalšími národmi pritom spolu bok po boku bojovali v II. svetovej vojne proti fašizmu.

Pri oslobodzovaní Malaciek 5. apríla 1945 padlo 152 sovietskych vojakov a dôstojníkov. Boli pochovaní v parku pri kostole, kde neskôr vznikol pamätník, ktorý stojí dodnes. Neskôr boli ich pozostatky prevezené na bratislavský Slavín. Jediným sovietskym vojakom, pochovaným v Malackách, je major Alexander Izakovič Dubovský. Aj on sa zúčastnil na oslobodzovaní mesta, avšak s armádou postupoval ďalej na rakúske územie. Zahynul necelé dva týždne po oslobodení Malaciek, 17. apríla 1945, pri

rakúskom Zistersdorfe. Jeho meno nesie jedna z malackých ulíc.

Netreba zabúdať ani na negatívne javy, ktoré v roku 1945 sprevádzali postup So-

vietskej armády cez naše územie. Oslobodenie od fašizmu je však faktom, a preto je potrebné si ho dôstojne pripomínať.

-lp/-otano-

Bezplatné právne poradenstvo pre všetkých

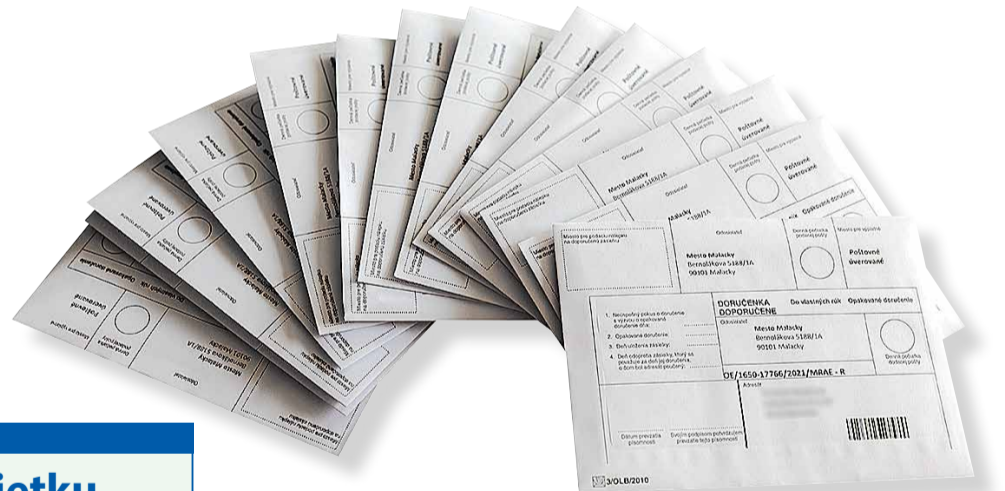
Tím advokátov bezplatne pomôže komukoľvek, kto o to prejaví záujem. K dispozícii budú v stredu 24. apríla od 9.00 do 14.00 h na 5. poschodí Mestského úradu v Malackách (Bernolákova 5188/1A).

lastiach práva: rodinné, pracovné či spotrebiteľské záležitosti, ale aj témy z trestného a občianého práva.

V prípade otázok môžete kontaktovať pani Michaelu Chládekovú z kancelárie Slovenskej advokátskej komory – 02/20 42 27 44, chladekova@sak.sk.

Slovenská advokátska komora

Možnosť bezplatnej pomoci môže využiť každý, kto potrebuje poradiť v rozličných ob-

VOLNÉ PRACOVNÉ MIESTO

samostatný odborný referent evidencie majetku, Mestský úrad Malacky

Rámcová náplň práce:

- vedie komplexnú evidenciu majetku vo vlastníctve mesta Malacky, vykonáva zaradenie, vyradenie, technické zhodnotenie, likvidáciu,
- sleduje a eviduje zdroje financovania majetku (ŠR, darovacie zmluvy, kúpne zmluvy, delimitačné protokoly a pod.), sleduje mesačný pohyb účtov týkajúcich sa majetku v hlavnej knihe,
- vykonáva odpisovanie dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku v zmysle odpisovacích plánov,
- vypracováva protokoly o odovzdaní majetku do správy rozpočtových, príspevkových organizácií a obchodných spoločností,
- vedie evidenciu samostatne hospodáriacich roľníkov,
- zabezpečuje poistenie majetku mesta a rieši poisťné udalosti.

Miesto výkonu práce: Malacky

Druh pracovného pomeru:

- pracovný pomer na dobu určitú na jeden rok s možnosťou predĺženia pracovného pomeru na dobu neurčitú

Termín nástupu: dohodou

Platové podmienky:

- nástupný plat min. 1350 € brutto/mesiac v závislosti podľa odpracovaných rokov + možnosť uplatnenia osobného príplatku k platu

Kvalifikačné predpoklady:

- min. úplné stredné odborné vzdelanie s ekonomickým zameraním

Iné kritériá a požiadavky:

- min. 2-ročná prax v oblasti činnosti týkajúcej sa majetkovej agendy z pohľadu účtovného a evidenčného charakteru,

- občianska bezúhonnosť,
- znalosť práce s PC – MS Office,
- znalosť informačného systému samosprávy CORA GEO výhodou,
- samostatnosť, komunikatívnosť,
- flexibilitnosť, zodpovednosť.

Požadované doklady:

- žiadost' o zaradenie do výberu uchádzača,
- štruktúrovaný profesijný životopis s uvedením telefonického a e-mailového kontaktu,
- kópia dokladu o vzdelaní.

Dátum a miesto podania žiadosti:

Žiadost' s požadovanými dokladmi je potrebné doručiť **do 17. apríla** na adresu **Mesto Malacky, Bernolákova 5188/1A, 901 01 Malacky** (neakceptuje sa posledný deň lehoty ako dátum odoslania na podacom lístku pošty).

Roznášajú sa rozhodnutia k miestnym daniam a poplatkom

Poverení zamestnanci mesta v týchto dňoch roznášajú do domácností rozhodnutia k miestnym daniam a poplatkom (daň z nehnuteľností, daň za psa a poplatok za komunálny odpad). Daňovníci dostanú rozhodnutie do vlastných rúk. Fyzické osoby s aktivovanou elektronickou schránkou a všetky právnické osoby na území mesta už dostali rozhodnutia v elektronickej forme. Daň je možné zaplatiť naraz alebo v dvoch splátkach. Prvú splátku je potrebné uhradiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a druhú splátku do 30. septembra 2024.

Miestne dane a poplatky sú dôležitým príjmom mestského rozpočtu. Financuje sa z nich množstvo úloh, ktoré je podľa zákona samospráva povinná vykonávať, napríklad udržiavanie čistoty verejných priestorov, údržba zelene, oprava chodníkov, údržba cintorínov a mestských budov či vývoz komunálneho odpadu.

Prakticky to znamená, že peniaze obyvateľov zostávajú v našom meste.

Aby ste sa vyhli čakaniu v rade pri pokladni, prosíme vás – ak je to možné – aby ste uprednostnili bezhotovostnú platbu na účet mesta. Prosíme tiež, aby ste mali označené schránku a zvončeky.

MsÚ

Marcové zastupiteľstvo: ekonomika, sociálne témy, športové dotácie

Vo štvrtok 21. marca rokovalo mestské zastupiteľstvo. Poslanci okrem iného schválili tri správy z kontrol, tri všeobecne záväzné nariadenia a zmeny rozpočtov mesta, Mestského centra sociálnych služieb, Mestského centra kultúry a AD HOC. Na programe boli aj témy zo sociálnej či športovej oblasti. Poslanci schválili aj zámer zriadenia nocľahárne a dotácie pre športové kluby.

Primátor Juraj Říha informoval o investičných plánoch mesta. Ako povedal, posunuli sme sa v čerpaní prostriedkov z nového aktuálneho programového obdobia eurofondov Program Slovensko. Konkrétne spomenul dva už reálne projekty: rekonštrukcia parkoviska na Legionárskej a zavedenie fotovoltiky na mestských

budovách. O oboch sme informovali v minulom vydaní Malackého hlasu. „Pripravujeme sa na Richtársku záhradu či rekonštrukciu Zámockej ulice a Kláštorného námestia. Plánujeme obnovu Maliny, presnejšie zateplenie a technológiu,“ povedal primátor.

Okrem eurofondov máme možnosť čerpania aj z Plánu obnovy. „Pro-

jekčne sa chystáme na prípravu novej základnej školy, a hoci práve tu bola výzva zrušená, sme v povolovacom pro-

cese a pokračujeme ďalej. Začali sme prípravu výstavby nového zariadenia opatrovateľskej služby na Štúrovej ulici. Útvár strategického rozvoja aktuálne pripravuje obnovu vnútroblokov na Záhoráckej v úseku od Ulice Ferdiša Kostku po Cestu mládeže, ktorá bude zahŕňať chodníky, parkoviská, verejné osvetlenie a detské ihriská. Ďalším projektom je obnova vnútrobloku na Veľkomoravskej,“ dodal J. Říha.

Ak bude mesto úspešné v získavaní externých finančných zdrojov, o to viac mestských peňazí môže venovať na rekonštrukciu miestnych komunikácií.

Nocľaháreň

Mestskému centru sociálnych služieb pribudla k doterajším 10 poskytovaným službám ďalšia, a to nocľaháreň na Včelnici. „Zriadenie nocľahárne je pre mesto nielen povinnosťou vyplývajúcou zo zákona, ale

ujmu dostanú aj základné sociálne poradenstvo. Existujúca stavba na Včelnici má kapacitu 15 miest, čo pre potreby mesta nateraz postačuje.

Azylové centrum Betánia

Nezisková organizácia Križovatky, ktorá dlhodobo užíva mestskú budovu na sídlisku Juh, požiadala vlni v decembri o predĺženie nájmu. Keďže spolupráca organizácie s mestom bola vždy bezproblémová a organizácia reagovala aj na urgentné potreby mesta, ak bolo nevyhnutné zabezpečiť bývanie pre osoby v núdzi, nájomný vzťah pokračuje. Objekt bývalej materskej školy zostáva v nájme organizácie Križovatky na dobu neurčitú s výpovednou dobou 12 mesiacov a nájomným 1 € ročne. V azylovom centre platia pre ubytovaných pomerne prísne pravidlá a nulová tolerancia alkoholu. Vedenie organizácie Križovatky chce v tomto roku zrekonštruovať oploštenie areálu a výhľadovo plánujú opraviť fasádu.

Dotácie pre športové kluby

Žiadosti športových klubov o poskytnutie dotácie na rok 2024 posudzovala komisia pre šport a mládež, ktorá zároveň navrhla výšku dotácií pre jednotlivé športové kluby. Sumu presahujúcu 3 319 € musí schváliť mestské zastupiteľstvo.

Poslanci odsúhlasili tieto dotácie:

TJ STROJÁR	21 931 €
Alpha Boxing Club	4 190 €
AC Malacky	6 628 €
FC Žolík	6 034 €
Mestský stolnotenisový klub	7 591 €

Schválené dotácie pre ďalšie športové kluby neprekročili jednotlivú výšku 3 319 €.

-lp/-otano-

V meste vyrastie parkúrové ihrisko

Mesto Malacky a občianske združenie Pohybovnía spolupracujú na projekte nového parkúrového ihriska. Bude sa nachádzať v lokalite Domky na Bernolákovej ulici vedľa nového detského ihriska a do nášho mesta prinesie novú dimenziu aktívneho oddychu a športu. Projekt podporilo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie sumou 50-tisíc eur.

informačné tabule s históriou športu, metodikou, ako bezpečne trénovať, a s pravidlami spojenými s filozofiou parkúru. Najväčšou výhodou ihriska bude jeho modulovateľnosť: bude

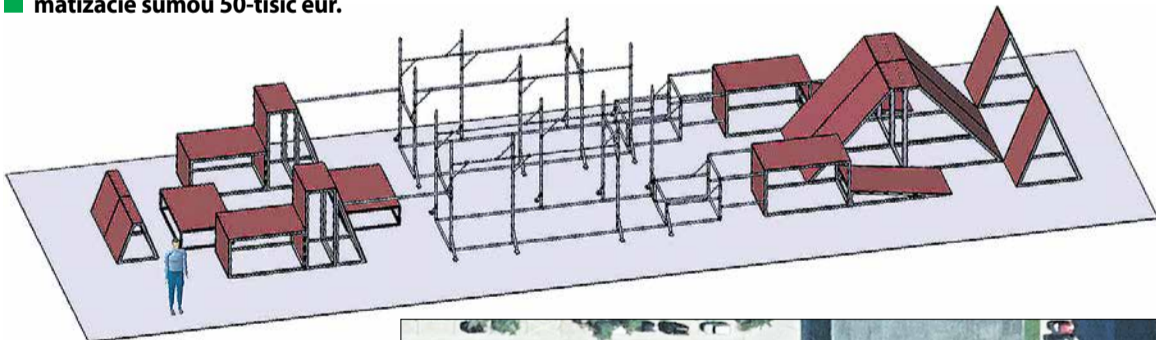
môcť byť demontované a opäť využité na inom mieste a v inom kreatívnom zložení (napríklad na školskom dvore, na pretekoch, na inom mieste v meste).

Smerom k pozitívnym zmenám

Projekt podporí nielen zdravie a zdravý životný štýl obyvateľov, ale

aj komunitný život v meste. Stane sa miestom stretávania rôznych generácií a budovania vzťahov. Viceprimátor Milan Ondrovič: „Sme presvedčení, že investície do športovej infraštruktúry a voľnočasových aktivít prispievajú k zvyšovaniu kvality života občanov. Tento projekt je dôkazom záväzku mesta k poskytovaniu kvalitných, prístupných a zdravých aktivít pre všetkých jeho obyvateľov.“

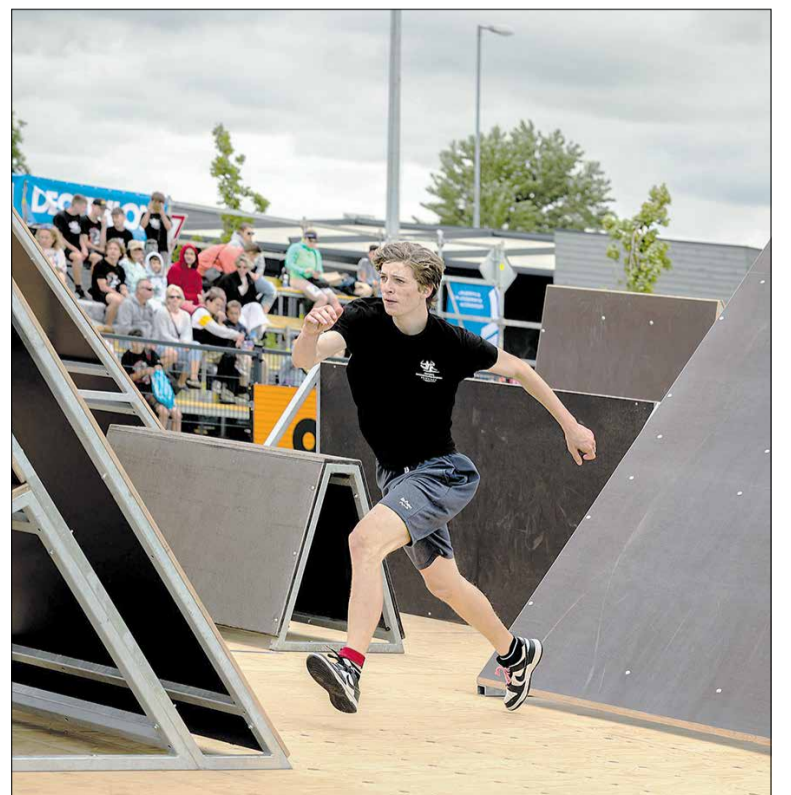
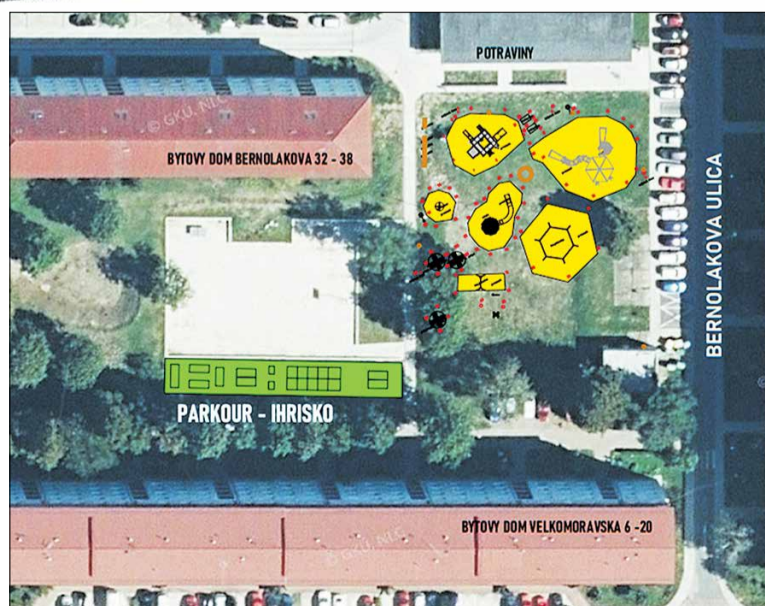
Text: -red-, foto: ilustračné

Aktuálna komunita v Malackách

Filozofia parkúru vychádza z rešpektu a pomoci, pričom jedno pravidlo hovorí „leave no trace“, čo znamená „nezanechaj stopu“. Parkuristi sú zvyknutí upratovať svoje tréningové miesto aj okolie, ako to bolo aj napríklad na starom ihrisku pri škole Bernolákova. Je to zároveň tichý šport (umenie), ktoré sa dištančuje od hluku a vandalizmu.

„Vďaka projektu vznikne priestor na vonkajšie aktivity pre viac ako 200 detí z klubu Pohybovnía a obrovské množstvo ďalších detí, ktoré vďaka tomuto ihrisku objavia nový šport. Komunita dlho hľadá práve takéto miesta,“ hovorí tréner a zakladateľ Pohybovníe Stanislav Pálka. Súčasťou ihriska budú aj

Na Mierovom námestí onedlho vyrastie prvá mestská lúka

Dokončenie zo strany 1

duktov je určite neodškriepiteľný, avšak existuje obrovské množstvo efektívnejších opelovačov vrátane včiel samotárov, motýľov, čmeliakov či dokonca múch a ďalšieho hmyzu," hovorí Marek Semelbauer z Ústavu zoológie SAV.

Ak často kosíte trávnik, vytvárate pre opelovače púšť. Zmeňte ho na rozkvitnutú lúku, prípadne nechajte vždy nejakú časť trávniku nepokosenú, alebo ho kosíte menej často. Vytvoríte tak pre opelovače hostinu.

Text: L. Pilzová,
foto: S. Osuský

Rôzne druhy kvetov priťahujú rôzne druhy opelovačov. Tvar, veľkosť, vôňa, farba či čas kvitnutia majú priamy vplyv na to, aké druhy opelovačov daný kvet najlepšie opelia. Existujú dokonca druhy kvetov, ktoré dokáže ovplyvniť len jeden konkrétny druh opelovača.

Na projekte Malacky – mesto priateľské k opelovačom spolupracujú mesto Malacky, IKEA Industry, IKEA Components, Marek Semelbauer zo Slovenskej akadémie vied, OZ Živica, CHKO Záhorie a Nadácia Slovenskej sporiteľne, ktorá projekt podporila sumou 10 000 €.

Volne žijúce opelovače zvyšujú úrodu ovocia a zeleniny, pozitívne ovplyvňujú ich kvalitu a sú základom globálnej potravinovej bezpečnosti. Vytvorením bohato kvitnúcich plôch a ich citlivým kosením doprajeme opelovačom výdatnú potravu počas celej vegetačnej sezóny, a opelovače nám i našim deťom zasa doprajú zdravé plodiny.

Prezidentom SR bude Peter Pellegrini

Prezidentom Slovenskej republiky bude Peter Pellegrini. Do úradu nastúpi 15. júna, kedy sa skončí mandát prezidentke Zuzane Čaputovej. Druhé kolo prezidentských volieb vyhral so ziskom 53,12 % odovzdaných hlasov (1 409 255 voličov). Jeho protikandidát Ivan Korčok získal 46,87 % odovzdaných hlasov (1 243 709 voličov).

V našom meste, okrese aj Bratislavskom samosprávnom kraji vyhral I. Korčok.

Z dvanástich okrskov v Malackách zvíťazil v siedmich, v jednom okrsku bol presne rovnaký počet

hlasov pre oboch kandidátov a v štyroch okrskoch vyhral P. Pellegrini. Volebná účasť v Malackách bola vyššia (65,2%) než účasť v rámci celého Slovenska (61,1%).

Celkové výsledky za SR

P. Pellegrini **53,12 %** (1 409 255 hlasov)

I. Korčok **46,87 %** (1 243 709)

Volebná účasť: **61,1 %**

Mesto Malacky

I. Korčok **50,85 %** (4 949 hlasov)

P. Pellegrini **49,14 %** (4 783 hlasov)

Volebná účasť: **65,2 %**

Okres Malacky

I. Korčok **53,66 %**

P. Pellegrini **46,34 %**

Bratislavský samosprávny kraj

I. Korčok **65,97 %**

P. Pellegrini **34,02 %**

V ostatných siedmich samosprávnych krajoch vyhral P. Pellegrini.

Text: L. Pilzová s využitím údajov

Štatistického úradu SR

www.volbysr.sk,

foto: A. Baťková, E. Mrázová,

S. Osuský

Sumarizácia výsledkov - Voľby prezidenta, 2. kolo, 6. 4. 2024 za mesto Malacky podľa okrskov

Volebný okrsok	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Spolu	%
Počet oprávnených voličov	1179	1088	1236	978	997	1073	1588	1655	1217	1163	1365	1477	15016	100
Počet vydaných obálok	743	645	881	670	696	775	673	1112	849	825	916	999	9784	65,16
Počet všetkých platných hlasov	739	639	873	663	690	773	673	1106	842	824	913	997	9732	
Kandidáti na prezidenta - počet platných hlasov:														
Ivan KORČOK	295	242	470	313	376	398	329	594	488	412	492	540	4949	50,85 %
Peter PELLEGRINI	444	397	403	350	314	375	344	512	354	412	421	457	4783	49,15 %

Veľká výzva pre všetkých: znižovať množstvo potravinového odpadu

Na Slovensku ročne vyhodíme približne 83 kg potravín na obyvateľa. Až 78 % tohto odpadu pochádza z domácností. Najčastejšie vyhadzujeme zvyšky uvareného jedla, chlieb, pečivo, ovocie a zeleninu. Od tohto roku sa biologicky rozložiteľný kuchynský odpad vyprodukovaný obyvateľmi Malaciek spracúva v našej novej, modernej kompostárni. Na výrobu kvalitného kompostu potrebujeme precízne vytriedený kuchynský odpad, ktorý v meste zbierame do veľkých hnedých kontajnerov.

Apelujeme preto na obyvateľov Malaciek, aby do hnedých kontajnerov s označením nehádzali:

- iné druhy odpadov (papier, plasty, sklo),
- veľké kosti (poškodujú drvič),
- rastlinný odpad a konáre. Na tento odpad sú určené iné kontajnery, tiež hnedé, avšak zreteľne označené RASTLINNÝ ODPAD.

Ďalšie dôležité pravidlá pri separovaní kuchynského odpadu:

- kompóty treba z pohárov vyliať,
- potraviny po záručnej dobe treba vyliať z téglikov, prípadne vybalit z plastových či papierových obalov.

Prioritou je znižovanie množstva vyhodneného odpadu. Ako?

Môžeme zmeniť spôsob stravovania. Môžeme sa zamyslieť, či nekupujeme priveľa zbytočnosti, z ktorých vzniká zbytočný odpad. Je to dôležité obzvlášť dnes, keď sa u nás už reálne začína prejavovať klimatická zmena. Uhlíkovú stopu znižujeme aj tým, že odpad sa už nevozi na spracovanie do vzdialených zariadení, ale spracúva sa priamo v mieste vzniku. Kompostáreň už funguje v skúšobnej prevádzke, aby sa nastavila technológia. Verejnosť však stále odovzdáva zelený odpad na zbernom dvore na Hlbokej.

-jch-/lp-

Jarný zber objemného odpadu

Jarný zber objemného odpadu sa uskutoční v celom meste počas dvoch termínov v marci a apríli.

I. a II. obvod: 12.–14. apríl 2024

III. a IV. obvod: 26.–28. apríl 2024

V rámci jednotlivých obvodov sú určené miesta, kde sa pristavia veľkokapacitné kontajnery a do ktorých môžu obyvatelia vyniesť odpad.

Ak kontajner z akéhokoľvek dôvodu nebude možné pristiaviť na určené miesto, pristaviť sa na najbližšie možné voľné miesto.

Veľkokapacitné kontajnery sú určené výlučne pre obyvateľov Malaciek – fyzické osoby. Nie sú určené pre podnikateľov, aby sa zbavovali odpadu v rámci svojich podnikateľských aktivít (pri prerábkach bytov a pod.).

Do veľkoobjemových kontajnerov PATRÍ:

- nábytok rozbitý na dosky,
- koberce,
- matrace,
- odpad, ktorý nepatrí do komunálneho odpadu ani do separovaného zberu.

Do veľkoobjemových kontajnerov NEPATRÍ:

- elektroodpad,
- batérie a akumulátory,
- pneumatiky,
- stavebný odpad,
- nebezpečný odpad (farby, oleje a pod.),
- konáre a iný biologicky rozložiteľný odpad.

Elektroodpad

sa môže voziť na zberný dvor Partizánska celoročne a zadarmo. Aj veľkoobjemový odpad sa môže voziť celoročne na zberné dvory.

Pristavené veľkokapacitné kontajnery

I. obvod

- Pezinská (pred kasárňami)
- Partizánska – Zámocká (križovatka pod nadjazdom)
- Hviezdoslavova (pri Agre)
- Družstevná (pri mlyne)
- Záhorácka (pri záložni, stojisko kontajnerov)
- Jána Kollára (pri koľajniciach)
- križovatka Kukučínova – Mansueta Olšovského
- roh Ul. 1. mája – Martina Rázusa

- Kukučínova (pri vodáročoch)
- záhradkárská osada Prídavky

Ulice I. obvodu:

Družstevná, Záhorácka, Poľná, Kukučínova, Jozefa Kubinu, Prídavky, Pribinova, Mansueta Olšovského, Nová, Vajanského, Sládkovičova, Jána Kollára, Na brehu, Ferdiša Kostku, Hviezdoslavova, Pezinská, Dielenská, Továrenská, Partizánska, Radlinského, Zámocká, Ul. 1. mája, Ota Kožucha, Mlynská, Brnianska, Mierové námestie, Priemyselná, Sasinkova.

II. obvod

- Nádražná – Štefana Čulena – Pavla Blahu (Pepsi Cola, zadná brána)
- križovatka Petra Jilemnického – Ľuda Zúbka
- križovatka Cesta mládeže – Veľkomoravská
- križovatka Vlastenecká – Prijazdná

- Cesta mládeže (modrý činziak pri ceste)
- križovatka Svätoplukova – Jána Hollého
- križovatka Bernolákova – Veľkomoravská (trafostanica)

Ulice II. obvodu:

Kozia, Martina Benku, Vendelína J. Kučeru, Veľkomoravská, Cesta mládeže, Věvlada Gajdoša, Slovenská, Mirka Nešpora, Jána Hollého, Ulica Ludwiga Angerera, Pavla Hallona, Ulica Ernsta Wiesnera, Ivana Déregera, Petra Straku, Mojmirova, Rastislavova, Svätoplukova, Vlastenecká, Robotnícka, Budovateľská, Prijazdná, Sama Chalupku, Jána Kalinčiaka, Ľuda Zúbka, Petra Jilemnického, Štefana Čulena, Pavla Blahu, Nádražná, Ulica Karola Virsika, Bernolákova, Šikmá.

III. obvod

- gen. M. R. Štefánika – zastávka Tabarín
- Stupavská – bývalé Zberné suroviny
- trafostanica D. Skuteckého 16 (pri Betánii)
- Michala Tillnera 19 – parkovisko
- Štúrova – detské ihrisko a škola
- Štúrova – pri potoku
- trafostanica V. Clementisa – Jozefa Gabčíka – L. Kukorelliho
- križovatka Jánošíkova – Prijazdná
- križovatka Záhradná – Stromová – Olšiny

Ulice III. obvodu:

Záhradná, Brezová, Javorová, Jelšová, Lipová, Agátová, Gaštanová, Stromová, Stupavská, Pri Maline, Štúrova, Boeckého, L. Novomeského, Jánošíkova, V. Clementisa, Jozefa Gabčíka, Jozefa Murgaša, L. Kukorelliho, kpt. Miloša Uhra, arm. gen. L. Svobodu, Kalista Orgoňa, Alojza Veselého, gen. M. R. Štefánika, Námestie SNP, Vinohradok, Michala Tillnera, Ludovíta Fullu, záhradkárská osada Olšiny.

IV. obvod

- Záhradná – Jesenského – Dubovského (pri detskom ihrisku)
- Sadová (pod lesom)
- Na majeri – parkovisko pri Vojenských lesoch
- križovatka Rakárenská – Duklianských hrdinov
- Duklianských hrdinov – parkovisko pri bráne do Zámockého parku
- križovatka Oslobodenia – Legionárska
- križovatka Hurbanova – Lesná – Boženy Nemcovej
- križovatka Hurbanova – Janka Kráľa
- križovatka Písniky – Džbankáreň

Ulice IV. obvodu:

Oslobodenia, Legionárska, Nad výhonom, Rudolfa Dilonga, Hurbanova, Boženy Nemcovej, Janka Kráľa, Hodžova, Hlboká, Písniky, Džbankáreň, Vysoká, Duklianských hrdinov, Tichá, Lesná, Rakárenská, Táborisko, Sadová, Dubovského, Jesenského, Na majeri, Krátka.

TEKOS

Cyklotrasy – ako na ne?

Ako sa pohybovať po cyklotrasách

Počas uplynulých mesiacov sa v našom meste sprístupnilo viacero nových úsekov cyklotrás. Tie si získavajú čoraz väčšiu obľubu a vídať na nich viac a viac cyklistov. S prichádzajúcim teplým počasím sa bude na cestičkách pre cyklistov vyskytovať čoraz viac ľudí na bicykloch. O to dôležitejšie je vedieť, ako sa na cyklotrasách/cyklochodníkoch/cestičkách pre cyklistov správať a kto má kedy prednosť.

Treba si predovšetkým uvedomiť, že cyklotrasa, respektíve cestička pre cyklistov, je z pohľadu zákona cesta. Cyklotrasy vedú obvykle pozdĺž ciest, sú vyznačené výraznou červenou farbou a rovnako ako v prípade ciest pre autá, aj na cyklotrasách sú priechody pre chodcov.

Chodec a cyklotrasa

Chodec môže cez cyklotrasu iba prechádzať, nemôže ju používať na chodenie ako chodník. Navyše **by mal chodec na cyklotrasu vstupovať iba vtedy, keď sa presvedčí, že je to bezpečné.** Prechádzať cez cyklotrasu by mal v prvom rade cez priechod pre chodcov, a ak priechod nie je v blízkosti, mal by cez cyklotrasu prechádzať kolmo na jej os (čiže najkratšou možnou trasou). Zároveň by sa chodec na cyklotrase nemal zdržiavať neprimerane dlho a mal by cez ňu prejsť urýchlene rovnako ako cez cestu. Keď už chodec na priechod pre chodcov cez cyklotrasu vstúpi, má prednosť. **Absolútna prednosť chodcov však u nás neexistuje.** Prednosť chodec teda nemá automaticky ešte pred priechodom. Kým vstúpi na cyklotrasu, či cestu, musí sa pozrieť na obe strany, či k nemu neprichádza vozidlo – v prípade cyklotrasy nemotorové vozidlo. Bicykel má rovnako ako iné vozidlá určitú brzdnú dráhu a určitú schopnosť manévrovať a cyklista má tiež istú reakčnú dobu. Ak cyklistovi chodec nečakane skočí do cesty, porušil predpisy a vinníkom prípadnej nehody je on. Taká nehoda môže mať pre chodca i cyklistu vážne dôsledky. I náraz či pád v rýchlosti 10 až 20 km/h sa môže skončiť tragicky – najmä pre tých, ktorí nemajú helmu. Chodec by nemal cyklistu prinútiť k prudkým manévrom ani k prudkému brzdeniu.

Kto nepatrí na cyklotrasu

Na cyklotrasu chodec nepatrí. Na cyklotrasu nepatria ani mamičky s kočíkmi, ani deti bez sprievodu

cyklistov. Chodiť po cyklotrase môže iba cyklista, ktorý tlačí bicykel. Ostatní môžu dostať pokutu.

Zjednodušene:

Na cyklotrasu patria iba tí, čo jazdia na športovom náčiní vrátane korčúl a kolobežiek. Zákon myslí aj na neobvyklú snehovú nádielku – po cyklotrase preto môžu chodiť aj bežkári.

du rodičov, ani psíčkari venčiaci svojich miláčikov. Chodec by nemal chodiť ani po priechode pre

Miesto na prechádzanie cez cestu pre cyklistov. Cyklisti sa musia presvedčiť, že cez priechod môžu prejsť bezpečne.

Cyklotrasa prechádza súbežne s hlavnou cestou. Vodič dáva prednosť vozidlám na ceste i cyklistom na cyklotrase. Pred priechodom vidieť tzv. „žraločí zuby“. Znamenajú to isté ako zvislá značka P1 (Daj prednosť v jazde).

Chodec sa pred vstupom na priechod cez cyklotrasu musí presvedčiť, že cez priechod môže prejsť bezpečne.

Cyklotrasa súbežne s hlavnou cestou. Cyklista má prednosť pred vozidlom.

CHODEC nesmie používať cyklotrasu ako chodník.

CHODEC prechádza cez cyklotrasu cez priechod pre chodcov, keď v blízkosti nie je priechod, prechádza kolmo na os cyklotrasy a dáva prednosť cyklistom.

CHODEC sa pred vstupom na priechod musí presvedčiť, či cezeň vie prejsť bezpečne.

VODIČ musí dať cyklistovi prednosť aj keď odbočuje vpravo.

CYKLISTA pred vstupom na priechod pre chodcov zosadne z bicykla. CYKLISTA nemusí zosadnúť z bicykla, ak prechádza cez priechod pre cyklistov.

VODIČ, CHODEC AJ CYKLISTA rešpektujú dopravné značenie a predpisy.

Prečo sú cyklotrasy červené?

V minulosti sa cyklotrasy vyznačovali zelenou, no nové predpisy ho-

voría výhradne o červenom značení. Červená farba má všetkým účastníkom premávky vrátane chodcov i vodičov motorových vozidiel jasne naznačiť, že cyklista má prednosť. Ak je červenou farbou vyznačená cyklotrasa na ceste, cyklista má na nej prednosť aj pred vozidlami. Zároveň podľa novej úpravy zákona o cestnej premávke (č. 8/2009 Z. z.) platí, že vodič musí dať cyklistovi prednosť aj pri odbočení vpravo, nesmie teda cyklistovi jazdiacemu po cyklotrase skrížiť trasu.

Ak cyklotrasa pretína cestu a na ceste nie je vyznačená červenou farbou, ale iba ohraničením (podobne ako miesto na prechádzanie cesty pre chodcov), cyklista môže ísť na bicykli. Musí byť však opatrný a na vozovku smie vstúpiť iba vtedy, ak sa presvedčí, že cez priechod môže prejsť bezpečne. Na samotnom priechode už má prednosť pred prichádzajúcimi vozidlami. Cyklisti teda majú vlastné priechody pre cyklistov, spravidla hneď vedľa priechodov pre chodcov. **Ak chce cyklista prejsť cez priechod pre chodcov, musí zosadnúť z bicykla,** inak porušuje predpisy.

Vodiči, cyklisti i chodci by si mali osvojiť nové vodorovné dopravné značenie. Ide najmä o „žraločí zuby“ pred križovatkou vysvetľujúce prednosť.

Obozretní musia byť cyklisti, chodci aj vodiči. Nie každý pozná pravidlá cestnej premávky. Nie každý je dostatočne pozorný. Žiadne právo ani prednosť vás neochráni pred zraneniami. Okrem znalosti a pozornosti by si však každý mal pribaliť na cesty, cestičky i chodníky predovšetkým veľkú dávku tolerancie. Nepochybne sa situácia okolo cyklotrás zlepšila iba v prípade, ak sa o to pokúsime. Cyklotrasy sú tu pre nás všetkých: môžu výrazne odľahčiť motorovú dopravu, zlepšiť životné prostredie a uľahčiť pohyb mládeži i dospelym.

Text: J. Hargaš, foto: S. Osuský

Boli sme sa pozrieť na Enigmu z Malaciek

20. marca sa v Brne začala výstava, ktorej hlavnou hviezdou je stroj Enigma, pochádzajúci z leteckej základne pri Malackách. Je to vôbec prvýkrát, čo sa originálna Enigma vystavuje v Českej republike. Tejto výstave predchádzala výstava v Slovenskom technickom múzeu Košice s rovnakým zameraním. Práve košické múzeum výstavu i samotnú Enigmu do Brna zapožičalo.

Nenápadná drevená skrinka skrýva fantastický šifrovací stroj a má za sebou pútavý príbeh. A nielen stroj ako taký, ale aj táto konkrétna Enigma vyrobená v roku 1942, ktorá sa ešte pred pár rokmi nepozorovane nachádzala v našom meste. Zabudnutá, odložená pod stolom v príbytku istého dlhoročného rádioamatéra a zberateľa.

Z rúk šifrovačov až do múzea

Nemci na konci 2. svetovej vojny pod tlakom blížiacej sa Červenej armády opúšťali Malacký a odvážali ďalej na západ vybavenie z leteckej základne. Pravdepodobne pri nakladaní do vlaku prišlo ku krádeži šifrovaného zariadenia v domnienke, že ide o nemecký písací stroj. Chlapec, ktorý stál za krádežou, sa

to nemecký prenosný elektromechanický šifrovací stroj Enigma. Po obhliadke stroja a vzájomnej dohode so zberateľom sa rozbehli múzejné procedúry, ktorých výsledkom je, že uvedený šifrovací stroj sa stáva zbierkovým predmetom Slovenského technického múzea,“ približuje príbeh Enigmy kurátor zbierky elektrotechniky STM Peter Drozd.

Hádanka Enigma

Enigma z Malaciek je stroj s označením M3, teda trojrotorový šifrovací stroj používaný nemeckým letectvom. Názov stroja Enigma je odvodený od novogréckeho slova a v preklade znamená hádanka, hádanka. História stroja siaha ešte do roku 1919. Holanďan Hugo Alexander Koch si vtedy nechal patentovať ši-

vraj chcel naučiť písať na stroji. Tento plán ale pochopiteľne nemohol vyjsť, pretože to, čo ukradol, nebolo obyčajný písací stroj. Zariadenie sa teda dostalo do rúk zberateľa, keď mu ho za 100 korún československých predal otec jeho kamaráta. Vlastníctvo takéhoto stroja bolo v tom čase podozrivé, ba až trestné, preto zostal skrytý. Zostalo to tak až do roku 2020, keď sa majiteľ, v tom čase už vyše 90-ročný muž, rozhodol, že vzhľadom na svoj vek zbierku postupne rozpredá. Takto k nemu prišli traja odborníci z Múzea leteckva Košice s cieľom získať pre Slovenské technické múzeum (STM) zaujímavé predmety z oblasti letectva. „Počas zdvorilostného rozhovoru a spomienkach na minulosť v jeho bývalej detskej izbe, v ktorej sa nachádzalo aj niekoľko zaujímavých predmetov, jeden z kolegov zavdal nohou pod stolom o drevenú skrinku jemu známych tvarov. Na otázku, či je to to, čo si myslí, dostal od zberateľa odpoveď: „Áno, je

frovací stroj založený na pohyblivých rotoroch. Stroj mal pomáhať bankárom a obchodníkom, no jeho sériová výroba sa nikdy nezačala. Patent na jeho stroj neskôr odkúpil nemecký inžinier Arthur Scherbius, ktorý vynášiel podobný stroj ako Koch. Šifrovací stroj upravil a ten neskôr zaujal nemeckú armádu. Pred 2. svetovou vojnou i počas nej sa stal mimoriadne dôležitý v utajenej armádnej komunikácii. Enigma dokázala niečo, čo v danom čase žiaden iný stroj. Pomocou rotorov dokázala vytvoriť viac než 150 biliónov kombinácií, a to aj v základnej verzii. Nemci vďaka Enigme dokázali skrývať svoje vojenské plány i ciele. Nielen oni boli presvedčení, že šifrovanie Enigmy je neprelomiteľné.

Kód armádnej verzie sa však podarilo prelomiť už v roku 1932 poľským kryptológom a v roku 1941 za veľkého prispenia Alana Turinga a jeho tímu Spojenci dokázali prelomiť aj námornú verziu. Armády

vítaných mocností informáciu o prelomení kódu skrývali aj po vojne, takže niektoré rozvojové krajiny ju používali aj v 50. rokoch 20. storočia. Na základe Enigmy vznikol aj sovietsky šifrovací stroj Fialka, ktorý sa používal ešte počas studenej vojny.

Enigma ako inšpirácia

Enigma inšpirovala aj umelcov a filmových tvorcov. Vznikol aj celovečerný film s názvom *Kód Enigmy* z roku 2014, v ktorom si hlavnú postavu Alana Turinga zahral britský herec Benedict Cumberbatch.

Napriek tomu, že pred vojnou

Technické múzeum Brno
Purkyňova 2950,
Brno-Královo pole
www.tnbrno.cz
výstava
ENIGMA – TAJNÝ SVĚT ŠIFIER
potrvá do 29. decembra 2024

i počas nej Nemci vyrobili približne 100-tisíc týchto strojov v rôznych verziách, do dnešného dňa sa ich zachovalo iba približne 300. Ich hodnota je z historického hľadiska nevyčísliteľná, no odborníci odhadujú najvyššiu hodnotu najlepších kusov niekde medzi 250- až 400-tisíc dolármi v závislosti od stavu a ďalších detailov konkrétnych strojov. Všetko však závisí od toho, koľko je kupec ochotný zaplatiť. Oveľa lacnejšie sú rôzne napodobeniny či makety, no aj ich existencia hovorí jasne: šifrovací stroj z Malaciek je skutočne výnimočný, a to nielen svojou funkčnosťou, ale aj celkovým stavom.

Výstava v Brne

V Technickom múzeu Brno nájdete veľa ďalšieho a jeho návšteva sa oplatí aj bez ohľadu na Enigmu z Malaciek. Enigme je venovaná pekná výstava na jednom z poschodí, kde sa prezentujú ľudské vynálezy od úplne prvých nástrojov až po kom-

pikované mechanické stroje, medzi ktoré Enigma určite patrí. Podstatou výstavy o šifrách sú repliky pracovísk určených obsluhu Enigmy a telegrafistom. Nad nimi stojí nápis Flughafen Malacky. Okrem Enigmy sa v nich nachádzajú ďalšie technické zariadenia vrátane dobového telefónu či telegrafu i klasického stroja, či ďalšie vybavenie priestorov na obsluhu komunikačného oddelenia na leteckej základni.

Nepotrebuje veľa fantázie, aby ste si predstavili prácu vojakov pri šifrovaní a dešifrovaní správ podľa konkrétnych kľúčov. Dotknúť sa tohto zariadenia ani Enigmy samotnej, samozrejme, nie je možné. Okrem týchto artefaktov výstava vysvetľuje detaily fungovania a obsluhy stroja, objasňuje jeho činnosť a ukazuje i kryptografov, ktorí sa podpísali pod prelomenie šifry.

Pred pár dňami uplynulo 79 rokov od oslobodenia nášho mesta. Obyvatelia mohli mať nepochybne zmiešané pocity – radosť, že Nemci odišli, avšak veľké obavy z toho, čo práve žili, a z toho, čo ich ešte len čaká.

Aj taká nenápadná vec so zvláštnym menom, ktorá bola roky skrytá pod stolom v detskej izbe, má moc vtiahnuť do minulosti a pripomenúť nám udalosti, na ktoré sa pamätáme čoraz menej.

Text a foto: J. Hargaš

Anton Putek: Pedagógovia by mali cieľavedome viesť deti k športu

„Často sa ma pýtali, či som Pražák,“ hovorieval s úsmevom Anton Putek – pedagóg, športovec a organizátor, rodák z obce Vysočany (okres Bánovce nad Bebravou). Pred pár dňami nás zasiahla smutná správa: navždy nás opustil. Dožil sa pozhnaného veku 89 rokov. Spoluzakladal hádzanú v Malackách, trénoval mládež, mužov aj ženy. Jeho odchovanci pôsobili vo federálnej lige, v reprezentácii aj v zahraničných ligách. Založil Beh oslobodenia a Športové hry malackej mládeže, je členom slávy malackého športu a držiteľom Pálffyho srdca. Osobnosť pána Puteka si pripomíname archívnym textom z októbra 2020. Česť jeho pamiatke.

MALACKÉ OSOBNOSTI!

že by nebolo vidieť vežu a múry,“ vysvetlil.

Výborná partia kolegov

V 1959 prišiel do Malaciek. Aký je ale celý príbeh? „Po škole sme dostali takzvané umiestnenky, každý mal hneď miesto, prácu si hľadať nemusel. Dostal som sa do Považskej Bystrice, ale bol som veľký fanúšik Slovana. Kamaráti si ma doberali – to si si pomohol, cestovanie za zápasi ťa čoskoro omrzí. Mali pravdu, a tak som išiel za pánom profesorom, čo nám prednášal fyziku. Mal som u neho trocha očko, lebo som mu robil asistenta. Poprosil som ho, že chcem ísť bližšie k Bratislave. Dobré, povedal, v hlavnom meste máme dosť miest. Ohoo, oponoval som mu, priamo do Bratislavy nejdem, reku – niekde blízko, ak by bolo možné. Nato z neho vypadlo – a čo okres Malacky? Vybehli mi oči – a ten je kde?“ smeje sa A. Putek.

Do Malaciek prišiel 26. augusta. Okresné mesto ho vtedy neohúrilo, pôsobilo na neho ako väčšia dedinka. Povedal si, že tu vydrží maximálne mesiac a koniec. Lenže... „Zišla sa tu skvelá partia, výborne sme si rozumeli. Neraz sme po štvrté išli zo školy rovno do Tatry a sedeli tam a bavili sa aj do druhej v noci. Keď som neskôr musel narukovať na vojnu, zdôraznili mi – nie, aby si sa nevrátil! Vrátil som sa a s kamarátmi sme sa dva týždne vitality.“

Kdepak jsou ty Malacky?

V Malackách napokon – ako sa vraví – zakotvil predovšetkým kvôli športu. V dievčenskej triede, kde vyučoval matematiku a fyziku, vznikol otázkou, ktorá zo žiakov chce hrať hádzanú. „Prihlásilo sa mi ich jediná! Vravím si, vy potvorky, vy chcete mať u mňa očko,“ priblížil s úsmevom tréner a učiteľ v jednej osobe. Začali trénovať, prišla prvá súťaž a – stali sa majsterkami okresu. Rodičom sa veľmi nepáčilo, že sa nebudú až tak učiť, ale pán učiteľ ich ubezpečil, že je dobré mať povinnosti aj po vyučovaní, aspoň nebudú behať kade-tade. Z okresu postúpili na majstrovstvá kraja, potom republiky a – stali sa majsterkami Československa. „Pražáčky sa ma pýtali, kdepak jsou

Malacky? Keď pôjdete do Bratislavy, pozerajte doprava,“ povedal so im. „V Česku sme boli obľúbeným mančafom. Neskôr aj s družstvom žien, ktoré som trénoval. Hrali sme slušne, tvrdú hru som neznášal, a tak nás pozývali často. Štátny tréner junioriek sa ma pý-

tal, jak to děláš? Vieš, to je tajomstvo, to nemôžem povedať, ako to robíme,“ potmehúdsy tlmočí pán učiteľ.

Od slova chlapa až po Malinu

Keď sme boli na turnaji v Olomouci, zúčastnili sa na ňom aj malackí muži. „Tí ale nemali trénera, a tak som ho zaskočil. Prišlo viacero dorasteniek, a vtedy som si povedal – toto je nebezpečné. Rodičia dbali na to, aby nedošlo k nejakým, viete, patáliám, preto som im nariadil – vy pôjdete spať. No a muži si išli posediť do vinárne. Dali si vínko, zabávali sa, spievali, kapela zahrala aj záhorácke pesničky a kaviareň bola naša. Začali ma lámať, nech sa ich ujmem, hovorili tak a onak, hráčky – dievčatá sa vydajú a čo z toho... Chalani hrajúci najnižšiu súťaž v Západoslovenskom kraji ma ohúrili natoľko, že som im sľúbil trénovanie, avšak s tromi podmienkami: na tréningy budú chodiť riadne a načas, postavíme ihrisko v Zámockom parku a postúpime do národnej ligy. Veľmi zreteľne si ukazovali potúkávaním na čelo, že mi šibe. A predstavte si, všetky podmienky sme dokázali splniť. A naj-

väčším gólom bolo práve to, že sme do tej národnej ligy postúpili. Trénoval sa aj večer, pokojne aj do desiatej, veď predsa vysokoškôláci museli cez deň chodiť na prednášky. Vybavili sme si umelé osvetlenie, môj známy elektrikár zohnal, pod rukou stožiarové kandelábre. Všetko ide, keď sa chce... Če-rešničkou na torte bola cesta k Baltickému moru do vtedajšej Nemeckej demokratickej republiky. To, čo sa spočiatku javilo ako dobrý vtíp a hráči sa tomu rehotali, bolo ďalšou odmenou za naplnenie vzájomných sľubov.“

lackách by som mohol žiť sám ako prst na ruke, našťastie mám veľa kamarátov, bývalých kolegov, hádzanárov.“

Spomínanie pána učiteľa nebralo konca. „Nepotrebujem slávu, o mne netreba písať, ale o tom, čo sa dialo v meste,“ doloží so skromnosťou jemu vlastnou. A čo je podľa neho receptom na to, aby deti chceli športovať? „Najdôležitejší sú vždy ľudia a v tomto prípade sú to učители, ktorí ich k športu cieľavedome povedú.“

Text: I. Sochorová, foto: archív

Spomienky bývalých kolegyň

(z roku 2020)

Františka Badinková

„Antona Puteka poznám od roku 1965, keď som nastúpila ako žiačka do ZŠ Dr. Jozefa Déreera do 6. ročníka. Bol mladý, veselý švihák, ale najmä veľmi dobrý učiteľ so zmyslom pre humor. Spoznala som ho aj ako výborného trénera hádzanej.“

Keď som nastúpila v roku 1977 ako vychovávateľka v školskom klube detí – vtedy v školskej družine – pán Putek začal svoju kariéru riaditeľa školy. Bol prísny, dôsledný, ale aj ľudský.

Nezahála ani v dôchodku. Vždy si nájde aktivitu, ktorá naplní jeho, no je užitočná aj pre iných. V súčasnosti je pre viacerých našich prvostupniarov „dedko“, ktorý im pomáha s domácimi úlohami alebo sa im venuje počas vychádzok do prírody.

Športového ducha nezaprie ani vo svojom krásnom veku. Na bicykli sa po okolí Malaciek preháňa ako mladík. Na prechádzkach malackými uličkami stretáva svojich známych a rád sa s nimi porozpráva. Hovorí si „lážeňský švihák“. Humor ho nikdy neopustil.“

Katarína Habová

„Teší ma, že sa pán Anton Putek stále živo zaujíma o dianie v škole. Táto téma býva častá aj v našich rozhovoroch. O našej škole toho vie skutočne veľmi veľa a k encyklopedickým poznatkom pridáva aj veselé historky. Déerka bola a aj zostala jeho srdcovkou. Zo srdca mu želáme pevné zdravie a keďby by ho neopustil optimizmus!“ -is-

Činorodý dôchodca

Pán učiteľ má so svojimi bývalými žiačkami dobrý vzťah. Oceňuje, že sa aj na stretnutiach po rokoch dokážu spoločne zasmiať, zaspomínať si a porozprávať. „Bývalým hádzanárkam, majsterkám sa darí. Jedna je lekárka, druhá právnička, ďalšia redaktorka. Tie, ktoré neskončili vysoké školy, úspešne zmaturovali. Vidíte, keby neboli bývalí športovci, chodili by kade-tade po lotrovinách a nič by nedosiahli,“ skonštatoval pyšný pedagóg. Činorodý je aj ako dôchodca: „V Ma-

OPUSTILI NÁS

Anton Putek, Malacky
Pavína Greifová, r. Pustajová,
Malacky
Viliam Vidrnák, Malacky
Rudolf Šánik, Moravský Svätý Ján
Mária Vaneková, r. Straská,
Stupava
Miroslav Ort Mertl, Plavecký
Štvrtok
Vlasta Krajčírová, r. Chrpvá,
Moravský Svätý Ján

Bezplatná právna pomoc pre seniorov

18. apríl	9.00 – 12.00 h
2. máj	

Právna poradňa poskytuje bezplatnú pomoc seniorom s trvalým bydliskom v Malackách. Na konzultáciu s právnikom JUDr. Františkom Kurnotom sa netreba objednávať vopred, stačí prísť na Mestský úrad v Malackách (2. poschodie, číslo dverí

225). Prineste si so sebou občiansky preukaz (na overenie bydliska). Poradenstvo je diskkrétne a anonymné.

Seniori sa môžu na poradiu obrátiť v týchto oblastiach:

- **exekúcie,**
- **rodinné vzťahy** (rozvod, rozdelenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov),

- **dedičské konanie,**
- **zmluvné vzťahy** (uzavretie kúpnej zmluvy, darovacej zmluvy, nájmovej zmluvy),
- **majetkové záležitosti** (vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, predaj/kúpa nehnuteľností, vlastníctvo nehnuteľností nezapísaných na liste vlastníctva, výpovede z nájmu),

- **spotrebiteľské problémy** (reklamácie tovaru/služieb),
- **právna ochrana** (usmernenia v súdnych sporoch a v konaniach pred štátnymi orgánmi).

Poradenstvo neposkytujeme v trestných veciach a nezastupujeme ani v konaniach na súdoch.

-red-

SPOMIENKY

2. apríla sme si pripomenuli 9. výročie úmrtia **Magdalény Kolandrovej**, rod. Celderovej. S láskou a úctou spomínajú manžel a synovia

s rodinami.

Odišiel si cestou,
ktorou ide každý sám,
len brána spomienok
ostala dokorán...
Ten, kto Ťa poznal,
si spomenie.
Ten, čo Ťa mal rád,
nikdy nezabudne.

16. apríla si pripomenieme päť rokov od úmrtia **Michala Daniela**. S láskou a bolesťou v srdci spomínajú syn Adam s bratmi a sestrami, manželka a ostatná rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

s rodinami.

3. apríla sme si pripomenuli 30. výročie úmrtia manžela, otca, deda a pradedu **Arnolda Gašpara** z Malaciek. S láskou spomínajú manželka a deti s rodinami.

manželka a deti s rodinami.

Spi ticho, tichučko.
Dosnívala si života sen
a cestou bolesti odišla si tam,
kde je mier a láska len.

22. apríla uplynie rok, čo nás navždy opustila naša milovaná mamička a manželka **Rozália Horká**. S láskou v srdci spomínajú dcéry Ingrid a Ivona a manžel Josef.

7. apríla sme si pripomenuli 2. výročie úmrtia našej drahej mamy, babky a prababky **Alžbety Gegáňovej**.

S láskou a úctou spomínajú dve dcéry a syn s rodinami. Kto ste ju poznali, venujte jej s nami tichú spomienku.

Ťažko sa nám s vami lúčilo,
ťažko je bez vás byť.
Láska však smrťou nekončí,
v našich srdciach budete stále žiť.

12. apríla uplynie 27 rokov a 11. apríla 9 rokov, čo nás navždy opustili naši drahí rodičia a starí rodičia **Otília Špelitzová** a **Augustín Špelitz**.

S láskou a úctou spomínajú dcéry Eva a Božena s rodinami, vnúčatka Emka, Anetka, Elka, Paťka a Miško. Starým rodičom posielajú do nebička veľký bozk.

apríl 2024

nedeľa 14. 4. o 17.00 h

Rozprávková nedeľa – **Divadlo Zábavka: Rozprávkový hrdina**, MCK – Kultúrny domeček, Hviezdoslavova 3, vstupné 5 €

utorok 16. 4. o 19.00 h

Stand-up comedy show – **Silné reči: Michael Szatmary, Joe Trendy, Martin Hatala, Milan „Docent“ Sedliak, Diana Renner**, MCK – Kultúrny domeček, Hviezdoslavova 3, vstupné 16 €

sobota 20. 4. o 19.00 h

Premiéra **Divadla na hambálku – Georges Feydeau: Chrobák v hlave**, réžia Vlado Zetek, MCK – Kultúrny domeček, Hviezdoslavova 3, vstup na pozvánky

piatok 26. 4., 16.00–22.00 h

Noc s Andersenom – noc v knižnici plná zábavy, hier a čítania, žiaci ZŠ od 6 do 10 rokov, prihlášky v knižnici do 25. 4., limitovaný počet prihlášok, MCK – Knižnica, Záhorácka 1919

sobota 27. 4. o 19.00 h

Divadlo na hambálku – Georges Feydeau: Chrobák v hlave, réžia Vlado Zetek, MCK – Kultúrny domeček, Hviezdoslavova 3, vstupné 7 €

utorok 30. 4. o 18.00 h

Klub cestovateľov OZ Zenit – Cestovateľský utorok – **Miloš Kuchárek: Irak**, beseda spojená s premietaním fotografií, Spoločenský dom, Mierové nám. 10, vstup voľný

utorok 30. 4. o 19.00 h

Divadlo Falangir: Stmievka sa, réžia Karol D. Horváth, MCK – Kultúrny domeček, Hviezdoslavova 3, vstupné dobrovoľné

RIADKOVÁ INZERCIA

Bezodplatne dám do prenájmu pooranú záhradu (rozloha 2 áre) v lokalite Olšiny. Mobil: 0905 824 816

Zápis do 1. ročníka ZŠ

pre školský rok 2024/2025

VÍTAME VŠETKY DETI KAŽDÉHO VYZNANIA A ZO VŠETKÝCH ŠKOLSKÝCH OBVODOV

- UČÍME KRITICKY A TVORIVO MYSLIEŤ • ROZVÍJAME OSOBNOSTNÝ POTENCIÁL DIEŤAŤA
- FORMUJEME CHARAKTER A ODOVZDÁVAME HODNOTY

AKO NA TO ?

- ▶ Pred zápisom v termíne **15. 03. - 11. 04. 2024** je potrebné **podať prihlášku cez elektronický formulár dostupný na webe školy.**
- ▶ Po odoslaní formulára príde na Vašu e-mailovú adresu **potvrdenie o prijatí prihlášky** spolu s linkom na rezervačný systém, prostredníctvom ktorého si vyberiete presný čas a termín zápisu.
- ▶ **Technická podpora:** 📧 jasurkova.alena@csmalacky.sk ☎ 0902 034 401

DNI OTVORENÝCH DVERÍ. 🚪

03.04. - 05.04. 2024 8.00 – 17.00 hod.

- ▶ po predchádzajúcom telefonickom dohovore na tel. čísle 0902 034 401 alebo po prihlásení do registračného formulára DOD na stránke školy. Dňa 05.04.2024 v piatok budú k dispozícii aj pedagógovia 1. stupňa od 14.00-17.00.

Úspešná súťaž karate v Malackách

Karate klub TJ Strojár Malacky aj tento rok organizoval regionálnu súťaž s podporou Asociácie karate klubov Bratislava, Slovenského zväzu karate a mesta Malacky. Medzi 447 súťažiacimi z 28 klubov bolo 32 pretekárov z nášho klubu. Predstavili sa vo všetkých disciplínach: agility, kata aj kumite.

Tradične najsilnejšiu disciplínu kumite (boj so súperom) ovládol opäť Metod Benka, ktorý vyhral nielen svoju kategóriu mladších žiakov, ale aj starších žiakov, a do svojej bohatej zbierky pridal dve zlaté medaily. Ďalšie cenné kovy získali Filip Kučera, Pavol Lazicius, Patrik Palkovič, Viktoriia Polunova, Jakub Sliva, Denis Valent, Teo Vozár a Bystrík Zdražil.

Všetkým súťažiacim ďakujeme za skvelú reprezentáciu klubu a mesta. Víťazom blahoželáme.

Obrovská vďaka patrí aj rodičom karatistov, ktorí pomohli s prípravou a hladkým priebehom súťaže.

AGILITY

1. Teo Vozár, chlapci 11 r.
1. Alex Živica, chlapci 11 r.
2. Viktoriia Polunova, dievčatá 11 r.
2. Nela Školnikovičová, dievčatá 6 r.
2. Patrik Palkovič, chlapci 11 r.

3. Zoja Kojsová, dievčatá 5 r.
3. Pavol Lazicius, chlapci 11 r.
3. Eliška Laziciusová, dievčatá 6 r.
3. Matúš Mikuš, chlapci 7 r.
3. Ema Školnikovičová, dievčatá 8 r.

KUMITE

1. Metod Benka, ml. žiaci (8–9 r.) nad 34 kg, začiatočníci
1. Metod Benka, st. žiaci (10–11 r.) do 40 kg, začiatočníci
1. Bystrík Zdražil, seniory +18 r. do 84 kg
2. Viktoriia Polunova, st. žiačky (10–11 r.) do 35 kg, začiatočníčky

2. Patrik Palkovič st. žiaci (10–11 r.) do 40 kg, začiatočníci
2. Jakub Sliva, kadeti (14–15 r.) do 63 kg
2. Denis Valent, kadeti (14–15 r.) do 70 kg
3. Filip Kučera, ml. kadeti (12–13 r.) do 50 kg, pokročilí
3. Pavol Lazicius, st. žiaci (10–11 r.) do 40 kg, začiatočníci
3. Teo Vozár, st. žiaci (10–11 r.) do 35 kg, začiatočníci
3. Bystrík Zdražil, seniory +18 r. OPEN

KATA

1. Pham Ngoc Anh (Dianka), ml. kadetky (12–13 r.), začiatočníčky

Text a foto: Karate klub TJ Strojár Malacky

Malackí karatisti boli na pódiu až 22-krát a získali historicky najviac zlatých medailí na jednom turnaji, šesť. Potešili aj pretekári, ktorí síce medaily nezískali, ale ukázali bojovnosť a získali vzácnu skúsenosť. V disciplíne agility (prekážková dráha na čas) získali medaily Zoja Kojsová, Pavol Lazicius, Eliška Laziciusová, Matúš Mikuš, Patrik Palkovič, Viktoriia Polunova, Ema Školnikovičová, Nela Školnikovičová, Teo Vozár a Alex Živica.

V kategórii kata (simulácia boja bez súpera) nám po dlhom čase vyrastajú silné pretekárky. Špičkovu zručnosť zjavila Pham Ngoc Anh (Dianka), ktorá vo svojej kategórii nenašla konkurenciu a získala zlato.

Jarná medailová radosť našich plavcov

Pätnásť plavcov malackého Klubu vodných športov Oceán sa v marci zúčastnilo na 2. kole plaveckých pretekov 3-2-1 Start. Preteky na Stavebnej fakulte STU Bratislava boli veľmi vydatné: konzistentnosť v tréningu sa preniesla do nových osobných maxím u všetkých našich plavcov, a navyše sme si vyplávali 15 medailí.

Dve zlaté si odniesol **Róbert Séleš**, o 9 strieborných medailí sa podelili **Róbert Séleš** (4x), **Viktor Vaškor** (2x), **Diana Mesárošová** (2x) a **Pavol Leskovský** (1x). Bronz si vyplávali **Diana Mesárošová**, **Vanda Vodnáková**, **Viktor Vaškor** a **Pavol Leskovský**. Prísľubom do budúcnosti sú aj výkony ostatných plavcov, najmä mladších žiakov a mladších junioriek – Hanka Fuksová, Vanessa Vaškorová, Denisa Mazalová, Alex Varada, Nina Kvašayová, Nino Lajcha, Laura Novotová, Alexandra Tóthová, Oliver Gebhardt a Braňo Diviak.

Ďalšou zastávkou v jarnej časti sezóny sú medzinárodné plavecké preteky v maďarskom meste Šopron.

Text a foto: KVŠ Oceán Malacky

Informácie: www.plavaniemalacky.sk • facebookový profil KVŠ Oceán Malacky

www.pohybovna.sk/2kolo

2. kolo slovenského pohára – parkour

13. 4. 2024 9.30 – 17.00
Zámocký park, Malacky (hádzanárske ihrisko)

#speedrun #freestyle #občerstvenie **Pohybovňa**
#pútavé výkony pre deti a dospelých

Slovenský pohár v parkúre

V sobotu 13. apríla nás v Malackách v parku čaká 2. kolo Slovenského pohára v parkúre. V peknom prostredí Zámockého parku sa môžete tešiť napríklad na veľkú railovú (hrádzovú) konštrukciu zakomponovanú medzi ostatné prekážky, občerstvenie priamo v areáli súťaže či sprievodný program (best trick, hry, afterka/prespávačka).

Oficiálne sa súťaž v dvoch disciplínach style/speed. Budeme radi, ak sa nám podarí vytvoriť prajnú a neformálnu atmosféru. Ak bude v sobotu 13. apríla pršať, celý program sa presúva na nedeľu.

Program:

- 9.30–10.15 h klasifikácia speed st. žiaci, juniory, seniory
- 10.15–10.45 h tréning speed deti, ml. žiaci
- 10.45–11.30 h priame finále speed deti, ml. žiaci
- 11.30–12.00 h tréning 1. style st. žiaci, juniory, seniory
- 12.00–12.45 h kvalifikácia style st. žiaci, juniory, seniory
- 12.45–13.15 h tréning style deti, ml. žiaci
- 13.15–13.45 h priame finále style deti, ml. žiaci
- 13.45–14.15 h tréning 2. style st. žiaci, juniory, seniory
- 14.15–15.00 h finále style st. žiaci, juniory, seniory
- 15.00–15.30 h vyhodnotenie deti, ml. žiaci
- 15.30–16.00 h tréning 2. speed st. žiaci, juniory, seniory
- 16.00–16.30 h finále speed st. žiaci, juniory, seniory
- 16.30–17.00 h vyhodnotenie st. žiaci, juniory, seniory

Doplnkové aktivity:

- best trick
- skill challenge
- chase tag 1v1–klubové trojice (na záver programu)
- tímová speedštáfeta trojice (na záver programu)
- power/strength challenge (na workoutovom ihrisku vedľa pretekov)

S. Pálka

web: www.pohybovna.sk • facebook: profil Pohybovňa

Historické striebro pre Malacky

Stolné tenistky z klubu MSK Malacky zaznamenali historický úspech: stali sa vicemajsterkami Slovenska pre sezónu 2023/2024. Obrovská gratulácia patrí hráčkam Andrei Biskupičovej, Pavline Rajtokovej a Natálii Kosovej a trénerovi Vladimírovi Jančímu.

Finále majstrovstiev SR, kam postúpili štyri najlepšie tímy po základnej časti extraligy, sa hralo

v sobotu 6. apríla v bratislavskom Národnom stolnotenisevom centre.

Ženy MSK Malacky najskôr hrali semifinále proti tímu SK Vydrany. Remíza 5:5 im zabezpečila účasť vo finálovom zápase. Ich súperkami boli víťazky druhého semifinále STK Devínska Nová Ves.

Napínavé finále prinieslo pekné výmeny či otočky. Zápas sprevádzala divácka kulisa, pričom medzi fanúšikmi sa striedali pokriky „Podme, Malacky!“ a „Podme, Devínska!“. Výsledok 5:5 priniesol titul majsteriek Devínskej Novej Vsi a titul vicemajsteriek právom patrí Malackám. „Naším dievčatám patrí veľká gratulácia. Cieľom bolo dostať sa do prvej štvorice po základnej časti, čo sa nám aj podarilo. Všetky štyri tímy vo finálovom turnaji boli veľmi vyrovnané a vyhrať mohol naozaj ktorýkoľvek z nich. Ak by mi niekto pred sezónou povedal, že budeme strieborní, bral by som to všetkými desiatimi,“ hodnotí tréner Vladimír Jančí. „Dievčatá tvoria skvelú partiu. K zápasom pristupujú so srdcom a užívajú si ich. Športovať stihajú popri práci, čo je obdivuhodné.

Obzvlášť vyzdvihujem Andreu Biskupičovú, ktorá sa k nám pripojila na začiatku sezóny. Je to veľká profesionálka a na finálovom turnaji neprehrala ani jeden zápas. Okrem toho Andrea je bývalá reprezentantka a k športu sa dokázala vrátiť po materskej dovolenke.“

MSK Malacky – SK Vydrany 5:5

Body: štvorhra A. Biskupičová – P. Rajtoková 1, A. Biskupičová 3/0, P. Rajtoková 1/2, N. Kosová 0/3

MSK Malacky – STK Devínska N. Ves 5:5

Body: štvorhra P. Rajtoková – A. Biskupičová 1, A. Biskupičová 3/0, P. Rajtoková 1/2, N. Kosová 0/3

„Ďakujeme mestu Malacky, vedeniu klubu MSK Malacky a všetkým fanúšikom, ktorí nás podporovali počas celej sezóny a prišli aj na finále,“ odkazujú hráčky.

MSK Malacky/-mb-

Z dvoch zápasov výhra a remíza

Futbalisti A tímu FC Žolík Malacky si z posledných dvoch zápasov pripísali štyri body za jednu tesnú výhru a jednu remízu. Do konca tretioligovej sezóny zostáva ešte osem kôl. Naše Áčko najbližšie privíta tím FK Beluša. Hrá sa v nedeľu 14. apríla o 16.30 h v Zámocnom parku.

Na Veľký piatok k nám pricestovali hráči Sereďe. Po bojovnom tímovom výkone vyhrali naši hráči 1:0 gólom Timoteja Foltýna zo začiatku 2. polčasu.

V ďalšom zápase uhrali remízu na ihrisku TJ Bánová, keď v 80. minúte vyrovnával z pokutového kopu Jozef Hermann.

„Myslím si, že sme boli o taký gólik lepší, ale na druhej strane sme ešte 10 minút pred koncom prehrávali, čiže mohlo to dopadnúť aj inak. Hoci sa nám trochu máli, remíza je spravodlivá,“ komentoval zápas stredopoliar David Belošic.

FC Žolík – ŠKF Sereď 1:0

Gól: 49. Timotej Foltýn

TJ Jednota Bánová – FC Žolík 1:1

Gól za Malacky: 80. Jozef Hermann

Text: M. Binčík,
foto: J. Brandejsová

Záhoráci na Považí prehrali, šancu majú doma

Hádzanári Stupavy a Malaciek vstúpili do svojej historickej prvej série play off v extralige. Na palubovke obhajcu titulu MŠK Považská Bystrica prehrali 22:30, keď po vyrovnanom prvom polčase rozhodol pre favorita úvod druhej časti. Záhoráci v sérii prehrávajú 0:1 a šancu na vyrovnanie budú mať už v stredu 10. apríla doma o 19.00 h v športovej hale Malina.

Domáci favorit od začiatku dominoval a Záhoráci prakticky počas celého stretnutia len doťahovali. Výraznejšie sa im to darilo len do konca prvého polčasu, ktorý sa skončil 13:11 pre domácich Považanov. Kvalitatívny rozdiel sa prejavil naplno až v druhom dejstve. Hneď z jeho úvodu dali domáci osem gólov a až do konca stretnutia si udržali pohodlný náskok.

Skóre zápasu síce otvoril náš Kurka, ale následne domáci strelili štyri góly a ujali sa vedenia 4:1. Pri vylúčení Briatku znížil brankár Velebný, ale do-

máci si aj naďalej udržiavali náskok, ktorý bol v prvom polčase najvyšší v 21. minúte – 10:6. Záverečná desaťminútovka úvodnej časti však vyznela lepšie pre našich, ktorí dokonca znížili po presnom zásahu Blaškoviča v 29. minúte na rozdiel jediného gólu. Záverečné slovo prvého polčasu mal domáci Živkovič, ktorý stanovil výsledok po 30 minútach na 13:11 pre favorita.

Tomu vyšiel ideálne vstup do druhej časti, keď strelil tri góly. Záhorákovi sa nedarilo najmä v ofenzíve,

kde zaznamenali množstvo technických chýb. Skóre v prospech Považskej Bystrice nenarastalo výraznejšie len vďaka výborným zákrokom brankára Záhorákov Velebného. Napriek tomu úvodných 10 minút druhej časti vyhrali domáci 8:2, čím v podstate rozhodli o výsledku prvého štvrtfinále. Hostom sa nedala uprieť snaha, ale skúsenejší domáci si už výrazné vedenie nenechali zobrat.

MŠK Považská Bystrica – Záhoráci Stupava/Malacky 30:22 (13:11)

Zostava a góly Záhorákov: J. Rybár, Velebný 1, Maslič – Burnazović, Valachovič 3, Vasovič 4/3, Ristič 1, Jánoš 1, Tóth, Žunič, Kovács 4, Konečný 3, Prevaj 1, Kurka 1, Blaškovič 3, D. Grich

Text: V. Miček/M. Binčík,
foto: Záhoráci Stupava/Malacky

